

Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n ja Kulttuuria kaikille -palvelun vuosikertomus 2024

Kulttuuria kaikille
Kultur för alla
Culture for All

Sisällys

1 Toiminnanjohtajan katsaus	4
Taloudelliset kysymykset keskiössä	5
Kunnat mahdollistajina	6
Kriisien vuosi	7
2 Toiminnan arviointi ja palautteen kerääminen	8
3 Asiantuntijana kentällä	9
Konsultointi ja yhteistyö	9
Kouluttaminen	10
Kulttuuripoliittinen vaikuttaminen	11
Seminaarit ja muut tapahtumat	12
Seminaarit ja keskustelut	13
Kurssit	14
Festivaalit ja tapahtumakokonaisuudet	14
Työryhmät ja yhteistyöverkostot	16
Kansainvälinen toiminta	17
Kaikukeskus	17
4 Palvelu viestii	18
Uutiskirje	19
Sähköpostilista	19
Verkkosivut	19
Kulttuuriakaikille.fi-sivuston lukuja	20
Kaikukortti.fi-sivuston lukuja	21
Tilaataiteilijuuteen.fi-sivuston lukuja	21
Sosiaalinen media	22
Medianäkyvyys: esimerkkejä	22
5 Julkaisut	23
6 Henkilöstö	24
7 Yhdistyksen hallitus	26
8 Talous	27
9 Varsinainen toiminta ja hankkeet	28
Varsinainen toiminta	28
Hankkeet	29
Kaikukortti vaikuttaa -hanke	29
Kaikukanta 2.0 - tilastointi- ja palautejärjestelmä osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi	29
Kuntajulkaisu	30
Kuntaystävällinen Kaikukortti	30
Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025	30
Tilaa taiteilijuuteen - vammaisten ja viittomakielisten taiteilijoiden yhdenvertaisuus	32
Vammaishistoriakuukauden käynnistäminen Suomessa	34
Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivuston uudistus (8/2024–12/2025)	35

10 Sisäinen kehittämissyö.....	36
Liite 1. Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisut.....	37
A Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisusarja.....	37
B Kulttuuria kaikille -palvelun muut julkaisut.....	37
C Artikkelit muiden julkaisuissa	38
Liite 2. Henkilökunnan pitämät koulutukset, esitelmät ja puheenvuorot	39

Kannen kuva: Moninaisuus kunnissa -hankkeen juhlaseminaari. Kuva: Aura Linnapuomi.

1 Toiminnanjohtajan katsaus

”Voi olla mitä vain, miten vain. Olla vapaa, ainakin hetken. Tutkia vielä tuntematonta ja selittämätöntä, mahdollisen ja mahdottoman rajaa. Löytää uuden tavan olla maailmassa, ainakin hetkeksi. Sekin, jos mikä, on poliittista. Taiteilijuuskin on vapaasti määritettävissä, ainakin hetkittäin. Taiteilija voi olla mitä vain, kunnes maailman oletukset ja odotukset lyövät vastaan.” (Karhunen 2024:8)

Yllä oleva teksti on sitaatti Maija Karhusen kirjoittamasta johdannosta kirjaan *Onko maailma valmis? Kirjoituksia taiteesta ja vammaisuudesta* (Kulttuuria kaikille -palvelu 2024). Kirjassa eri aloilla toimivat vammaiset taiteilijat kirjoittavat taiteilijapolustaan ja arjestaan taiteilijoina sekä haasteista, esimerkiksi esteellisyydestä, ahtaista normeista tai rajoittuneista taidekäsitteistä, jotka rajoittavat heidän toimijuuttaan. Kirja oli osa Kulttuuria kaikille -palvelun koordinoimaa ja Koneen Säätiön rahoittamaa *Tilaa taiteilijuuteen – Vammaisten ja viittomakielisten taiteilijoiden yhdenvertaisuus* -hanketta, joka päättyi 2024.

Maija Karhusen johtama kolmivuotinen hanke tarjosi Kulttuuria kaikille -palvelulle erinomaisen mahdollisuuden tuoda vammaisten taiteilijoiden tarpeet ja taiteilijuus keskiöön. *Tilaa taiteilijuuteen* -hanke oli Kulttuuria kaikille -palvelun monen vuoden unelmien ja sinnikkään työn tulos ja sen kautta olemme kehittäneet toimintaamme sekä löytäneet uusia kumppaneita ja työkaluja vammaisten taiteilijoiden yhdenvertaisten toimintamahdollisuuksien edistämiseksi. Iloksemme hankkeessa yhteistyökumppanina toiminut yhdistyksemme jäsenjärjestö Kulttuuriyhdistys Suomen EUCREA ry sai 2024 Koneen Säätiöltä rahoituksen *Taiteilijan taikasauva* -hankkeelle, joka jatkaa *Tilaa taiteilijuuteen* -hankkeen teemojen parissa. Alkuvuodesta 2025 *Taiteilijan taikasauva* -hanke tuli Kulttuuria kaikille -palvelun alivuokralaiseksi Kaapelitehtaalle, ja näin ollen voimme jatkaa yhteistyötä vammaisten taiteilijoiden työskentelyolojen parantamiseksi hyvin konkreettisella tasolla.

Vammaisten henkilöiden arki oli muutenkin tärkeä teema Kulttuuria kaikille -palvelussa vuonna 2024. Syyskuussa järjestettiin Vammaishistoriakuukausi ensimmäistä kertaa Suomessa – toinen Kulttuuria kaikille -palvelun pitkäaikainen haave, joka toteutui. Vammaishistoriakuukauden toteutti yksityishenkilöistä ja organisaatioista koostuva verkosto, johon kuuluu tutkijoita, taiteilijoita, aktivisteja, järjestöjä, taide- ja kulttuuriorganisaatioita, muistiorganisaatioita ja yliopistoja. Vammaishistoriakuukauden päätapahtuma oli Kiasmassa järjestetty ”Historian vallattomat - Näkökulmia vammaishistoriaan” -seminaari. Seminaari oli myös

Kulttuuria kaikille -palvelun perustajan, Sari Salovaaran, epävirallinen läksiäisseminaari. Sari jäi vuoden lopussa eläkkeelle ja seminaarissa hän muun muassa kuvasi niitä taide- ja kulttuurikentällä tapahtuneita saavutettavuuden muutoksia, joita hän on nähnyt Kulttuuria kaikille -palvelun historian aikana. Kulttuuria kaikille -palvelun uutisessa eläköitymisestä 27.11.2024 Sari toteaa:

”Siirryn taemmas rivissä, mutta Kulttuuria kaikille -palvelun tehtävä on ajankohtainen niin tänään kuin 20 vuotta sitten. Syrjäytyminen kulttuuripalvelujen ulottuvilta on Suomessa tätä kirjoittaessa todennäköisempää kuin pitkään aikaan, huolimatta kulttuurialan ponnisteluista toimia yhdenvertaisemmin ja saavutettavammin. Näin on, vaikka kulttuuri ei yhteiskunnassamme ole ylimääräistä, josta voi helposti nipistää talouden yskiessä. Kulttuurista eletään, kulttuuri on perusta, jonka päällä seisomme.”

Jäämme Kulttuuria kaikille -palvelussa kaipaamaan Sarin asiantuntemusta, viisautta ja empaattista lähestymistapaa asiaan kuin asiaan. Sarin antama lupaus jatkaa ”saavutettavuusagenttinamme” helpottaa kuitenkin osittain eroahdistustamme.

Taloudelliset kysymykset keskiössä

Suunnitellut ja toteutetut valtionrahoituksen leikkaukset ovat iskeneet erityisen kovaa taide- ja kulttuurisectoriin, heikentäen alan elpymiskykyä sekä taiteilijoiden ja kulttuurityöntekijöiden työmahdollisuuksia. Kulttuurikentän leikkaukset yhdessä hallituksen muiden suunniteltujen leikkausten kanssa vaikuttavat tuhoisasti paitsi sektorin elinvoimaisuuteen ja kasvupotentiaaliin, että yksittäisten taiteilijoiden yhdenvertaisiin toimintaedellytyksiin. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat freelancerit ja eri vähemmistötaustoista tulevat kulttuurityöntekijät ja taiteilijat, kuten vammaiset taiteilijat tai ulkomaalaissyntyiset taiteilijat, jotka kärsivät myös hallituksen sosiaalipalveluihin liittyvistä leikkauksista ja maahanmuuttopolitiikan kiristyksistä. Kulttuuria kaikille -palvelu julkaisi syksyllä 2024 kaksi kannanottoa ja mielipidekirjoitusta, joissa kritisoitiin hallituksen leikkaussuunnitelmia yhdenvertaisuusnäkökulmasta.

Kulttuurikentän leikkaukset vaikuttavat paitsi taide- ja kulttuuriammattilaisten yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin työskennellä kulttuurin parissa myös osallisuuteen ja kaikkien yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin nauttia kulttuurista. Leikkaaminen kulttuurialalta heikentää merkittävästi esimerkiksi Kaikukortti-verkostossa mukana olevien kulttuurikohteiden toimintaedellytyksiä ja sen

seurauksena myös Kaikukortin haltijoiden mahdollisuuksiin kokea ja harrastaa kulttuuria. Lisäksi sosiaaliturvan heikennykset kohdistuvat moniin Kaikukortin haltijoista. Näiden toimien vuoksi kortinhaltijoiden osallisuuden kokemus on vaarassa heikentyä entisestään, mikä puolestaan lisää yksinäisyyttä ja syrjäytymistä.

Vuonna 2024 Kaikukortti-toimintaa edistettiin ja kehitettiin kolmen erilaisten hankkeen kautta, joissa keskityttiin palvelumuotoiluun ja kehitettiin uusia digitaalisia työkaluja niin kortinhaltijoille kuin Kaikukorttiverkostossa mukana oleville kortin jakajille ja kulttuurikohteille. Uudet digitaaliset työkalut julkaistiin vuoden 2025 alussa: Kaikukannan uudistettu versio (jakajille ja kohteille), OmaKaiku-portaali (kortinhaltijoille) sekä Mobiili-Kaikukortti. Kaikukortti sai myös kansainvälistä näkyvyyttä muun muassa Euroopan komission Suomen-edustuston julkaiseman Kaikukortista kertovan videon kautta. Kaikukortti-verkosto kaksinkertaistui vuoden 2024 aikana ja vuoden lopussa Kulttuuria kaikille - palvelun koordinoimassa toiminnassa oli mukana 102 kuntaa ja 14 hyvinvointialuetta.

Kunnat mahdollistajina

Kunnat ja kuntien kulttuuritoimijat ovat olleet keskiössä myös muiden hankkeiden kautta. Moninaisuusasiantuntija Arlene Tuckerin vetämän *Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025* -hankkeen kautta tuettiin kunnissa työskenteleviä taide- ja kulttuurialan ammattilaisia moninaisuus- ja yhdenvertaisuuskysymyksissä erilaisten ja erimuotoisten koulutusten ja konsultointien kautta.

Vuonna 2024 toteutettiin hankkeen puitteissa kahdeksan kuukautta kestävä *Moninaisuuden sillanrakentaja* -kurssi, joka oli räätälöity kunnissa työskenteleville kulttuuriammattilaisille. Loppuvuodesta valmistui 44 moninaisuuden sillanrakentajaa 39 kunnasta. He ovat kurssin kautta saaneet paljon tietoja, työkaluja ja yhteistyöverkostoja moninaisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi omissa kunnissaan ja työyhteisöissään. Heissä on muutoksen voimaa ja toivomme pystyvämme jatkaa yhteistyötä heidän kanssaan yhdenvertaisemman kulttuurikentän puolesta.

Vuoden 2024 aikana olemme myös työstäneet kunnille suunnattua julkaisua, johon olemme koonneet niitä aiheita ja teemoja, joiden parissa Kulttuuria kaikille - palvelu on toiminut vuodesta 2003. Oppaan kirjoittajina on paitsi Kulttuuria kaikille

-palvelun henkilökunta ja moninaisuusagentteja, myös moni tärkeä yhteistyökumppanimme. Opas on myös osa *Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025* -hanketta ja se julkaistaan syksyllä 2025.

Kriisien vuosi

Samalla kun vuoden 2024 aikana saatiin monta suurta hanketta päätökseen ja pystyttiin edistämään monia pitkäaikaisia unelmiamme, vuosi oli myös historiamme taloudellisesti vaikein. Meillä ei ollut opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustusta vuodelle 2024. Sen takia toimintamme oli erittäin hankepainotteista ja henkilökunta joutui venymään äärirajoille. Syksyllä 2024, kun palasin vuoden virkavapaalta, meillä oli loputon jäähvyäisten sarja. Emme voineet jatkaa määräaikaisten työntekijöiden työsuhteita hankkeiden päättymisen jälkeen. Taloudellinen kriisi omassa organisaatiossa sekä myös suomalaisella taide- ja kulttuurikentällä laajemmin ja siitä johtuva työkuormitus ja epätietoisuus vaikuttivat luonnollisesti koko tiimin hyvinvointiin ja jaksamiseen. Valitettavasti myös käynnissä oleva vuosi 2025 tulee olemaan erittäin vaikea, koska OKM:n meille myönnettävä yleisavustusta leikattiin 36 %:lla (94 000 euroa) verrattuna vuoteen 2023, jolloin viimeksi saimme yleisavustusta.

Haluan lopuksi kiittää koko työtiimiä siitä, että olette kaikesta huolimatta jaksaneet tehdä työtä yhdenvertaisemman taide- ja kulttuurikentän puolesta, sekä tukea koko taide- ja kulttuurikenttää ja toisianne tässä vaikeassa ajassa. On suuri etuoikeus saada työskennellä niin sitoutuneen, ammattitaitoisen ja empaattisen tiimin kanssa! Lisäksi haluan kiittää hallitustamme siitä erittäin suuresta tuesta, jota olette antaneet meille ja minulle kriisin keskellä.

Rita Paqvalén

Helsingissä 4.4.2025

Rita Paqvalénin juhlapuhe Regnbågsallians rf:n 20-vuotisjuhlassa.

Kuva: Regnbågsallians rf.

2 Toiminnan arviointi ja palautteen kerääminen

Kulttuurikaikille -palvelu arvioi toimintaansa monin tavoin. Palvelu on kerännyt palautetta järjestelmällisesti kaikista omista seminaareistaan ja muista tilaisuuksistaan nimettömän palautelomakkeen avulla.

Kulttuurikaikille -palvelulla on sekä määrällisiä että laadullisia tavoitteita toiminnalleen. Palvelun kannalta tärkeimmät määrälliset mittarit ovat seminaarien ja tapahtumien kävijäluvut, koulutusten osallistujamäärä, tilattujen konsultaatioiden ja koulutusten määrä ja vertailu aiempiin vuosiin. Mittaamme palvelun tunnettuutta, tavoitavuutta ja asiantuntemuksemme arvostusta. Palautelomakkeilla mittaamme myös kävijöiden ja osallistujien tyytyväisyyttä ja koulutusten hyödyllisyyttä. Lisäksi seuraamme ja mittaamme viestinnän onnistumista: viestintään liittyviä mittareita ovat esimerkiksi verkkosivuston kävijämäärät, uutiskirjeen tilaajamäärät ja seuraajien määrä sosiaalisessa mediassa. Tärkeimpänä laadullisena tavoitteena palvelun kaikessa toiminnassa on yhdenvertaisuuden toteutuminen, jota mittaamme muun muassa yhdenvertaisuussuunnitelmassa asetettuja tavoitteita seuraamalla ja saadulla palautteella. Kysymme palautelomakkeissa erikseen saavutettavuudesta ja moninaisuudesta.

Lisäksi yhdistyksen hallitusten kokoukset ja vuosikokous sekä eri hankkeiden ohjausryhmät ovat olleet oman toiminnan arvioinnin tukena.

Kulttuurikaikille -palvelun henkilöstöä Suomenlinnassa syksyllä 2024. Vasemmalta oikealle Seppo Mallenius, Mari Peltomäki, Marjo Oja-Kaukola, Marjo Rasinkangas, Aura Linnapuomi, Hamze Mohamed, Sari Salovaara ja Elli-avustajakoira. Kuva: Rita Paqvalén.

3 Asiantuntijana kentällä

Kulttuuria kaikille -palvelun perustehtäviin kuuluu taide- ja kulttuuritoimijoiden sekä sosiaalialan tukeminen saavutettavuus- ja moninaisuuskysymyksissä esimerkiksi konsultointien, koulutusten ja erilaisten kartoitusten ja selvitysten kautta.

Saavutettavuus- ja moninaisuusasiantuntijapalveluiden kysyntä on kasvanut vuosi vuodelta, erityisesti moninaisuuteen ja antirasismiin liittyen, eivätkä palvelun henkilöstöresurssit riitä vastaamaan kaikkiin pyyntöihin. Tästä syystä Kulttuuria kaikille -palvelu tekee usein yhteistyötä erilaisten asiantuntijoiden kanssa.

Kulttuuria kaikille -palvelu on kouluttanut yhdessä Globe Art Pointin ja Cuporen kanssa moninaisuusagentteja, joiden asiantuntemusta Kulttuuria kaikille -palvelu hyödyntää tarjoamissaan palveluissa. Vuosina 2019 ja 2022 valmistuneet moninaisuusagentit ovat viime vuosina olleet palvelun keskeisin yhteistyökumppani erilaisissa koulutuksissa. Vuosina 2023–2024 moninaisuusagentit toimivat kouluttajina *Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025* -hankkeessa.

Saavutettavuuskartoituksissa Kulttuuria kaikille -palvelu tekee yhteistyötä Jemina Vainikka Lindholmin kanssa.

Konsultointi ja yhteistyö

Toiminnan laajentuessa myös yhteistyö- ja konsultointipyynnöt ovat lisääntyneet. Osa konsultoinneista on Kulttuuria kaikille -palvelun yleishyödyllistä toimintaa, eikä niistä peritä maksua.

Vuonna 2024 Kulttuuria kaikille -palvelu tuki saavutettavuus- ja moninaisuuskysymyksissä erilaisia kulttuuri- ja myös sosiaalialan toimijoita ja hankkeita, esimerkiksi Assitej Denmark (Tanska), Avustajakoiria ry:tä, Taidemuseo EMMAa, Espoo Cinéä, Espoon kaupunginteatteria, Helsingin vammaisasiamiestä, Hurjaruuthia, Kaapelitehdasta, Kansallisgalleriaa, Kolibrí Festivaalia, Lapinlahden Lähteä, Lapin yliopistoa, Lelenfant Project (Puola), Naisasialiitto Unionia, Oulun kulttuuritapahtumayhdistyksen Saavuta! -hanketta, Queer Situation -festivaali (Islanti), Savonlinnan oopperajuhlia, Seurasaua ry:tä, Suomen Jazzliittoa, Sydskustens Landskapsförbundet, Tampereen kaupunkia, Taiteen edistämiskeskusta, Tapahtumatoimisto TAPAUS:ta, Teatterikorkeakoulun

esitystoimintaa, Uudenmaan kulttuurihyvinvointipiste KUJEtta ja Yhdenvertainen Oulu2026 -hanketta.

Lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu auttaa toimijoita heidän saavutettavuusratkaisuissaan, esimerkiksi lainaamalla toimiston siirrettävää induktiosilmukkaa. Vuonna 2024 laitetta lainasivat Todellisuuden tutkimuskeskus ja KynnysKINO.

Kulttuuria kaikille -palvelun asiantuntijat osallistuvat myös säännöllisesti kulttuuritoimijoiden ja kulttuurihallinnon erilaisiin kehittämistyöpajoihin. Vuonna 2024 esimerkiksi Sari Salovaara osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön Kulttuuriperintöstrategian toimeenpanosuunnitelman työpajaan 1.10. ja Rita Paqvalén osallistui ministeriön järjestämään moninaisuuteen liittyvään dialogityöpajaan.

Konsultointien lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu tekee yhteistyötä erilaisten hankkeiden kanssa. Saavutettava Suomen harrastamisen malli jatkui vuonna 2024 18 harrastamisen saavutettavuussuosituksen viimeistelyllä. Kulttuuria kaikille -palvelusta erityisasiantuntija Aura Linnapuomi viimeisteli suositukset yhdessä hankkeen työryhmän kanssa ja kirjoitti työryhmään kuuluneen Pilvi Kuidun kanssa 18 tietokorttia. Suositukset ja osa tietokorteista kiersivät kommentoitavana asiantuntijatahoilla. Suositukset ja tietokortit ja niihin perustuva verkkokoulutus on julkaistu Suomen lastenkulttuuriliiton ylläpitämällä verkkosivulla www.saavutettavaharrastus.fi.

Kouluttaminen

Vuosi 2024 oli vaikeasta taloustilanteesta huolimatta vilkas vuosi kouluttamisen näkökulmasta. Kulttuuria kaikille -palvelu piti 57 esitelmää, puheenvuoroa tai ohjattua työpajaa. Monet tilaisuuksista järjestettiin verkossa. Tilattujen luentojen ja työpajojen lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu tarjosi *Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025* -hankkeen puitteissa kuntien työntekijöille ja kunnissa toimiville kulttuurialan ammattilaisille viisi ilmaista verkkoklinikkaa sekä kahdeksan kuukautta kestävän *Moninaisuuden sillanrakentaja* -kurssin moninaisuuden liittyvistä kysymyksistä. Kaikukeskus järjesti 16 koulutusta Kaikukortti-verkostolle, niistä kahdeksan liittyi Kaikukannan uusiin ominaisuuksiin.

Esimerkkejä palvelulta tilatuista koulutuksista:

- Mira Haataja, Aura Linnapuomi ja Marjo Oja-Kaukola pitivät Kaikukortti-koulutuksia mm. Haminan, Isokyrön, Etelä-Karjalan ja Pirkanmaan hyvinvointialueen Kaikukortti-toimijoille sekä Pohjanmaalla olevien uusien Kaikukortti-toimijoille.
- Seppo Mallenius piti esitelmän ”Kaikukortti – A Tool for the Social and Economic Accessibility of Cultural Well-Being” Deutsch-Finnischer Verein für inklusive Kulturarbeit e.V. järjestämässä German-Finnish Talk -webinarissa 8.10.2024.
- Aura Linnapuomi ja Arlene Tucker pitivät verkkokoulutuksen ”Diversity & Accessibility Training” Islannissa olevan Pohjolan talon (Reykjavík) henkilökunnalle 7.3.2024. Arlene Tucker jatkoi yhteistyötä Pohjolan talon kanssa ja piti kaksipäiväisen ”Diversity and Accessibility Policy Plan training” -koulutuksen Reykjavíkissa 25. ja 26.11.2024.
- Rita Paqvalén luennoi otsikolla ”Kenen taiteellinen vapaus?”. Kuvata -hankkeen webinaarissa ”Taiteen poliittisuus / Politics in Art” 3.12.2024.
- Mari Peltomäki piti asiantuntijapuheenvuoron (yhdessä Autismiliiton ja Amos Rexin kanssa) aiheena ”Neuromonimuotoinen saavutettavuus museoissa-koulutus” Museoliiton järjestämässä webinaarissa 24.10.2024.
- Sari Salovaara ja Salla Fagerström luennoivat ja ohjasivat työapajan aiheena ”Sukellus saavutettavuuteen - miten onnistumme parhaiten” Helsingin kaupunginmuseon kehittämispäivänä Helsingissä 20.3.2024.

Kulttuuripoliittinen vaikuttaminen

Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry on aktiivinen toimija kulttuuripoliittisella kentällä ja osallistuu kulttuuripoliittiseen keskusteluun esimerkiksi kirjoittamalla lausuntoja erilaisista strategioista, suunnitelmista, lakiehdotuksista sekä ohjelmista. Vuonna 2024 Kulttuuria kaikille -palvelu antoi lausunnon hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi yhdenvertaisuuslain muuttamisesta (varhaiskasvatuksen edistämisvelvollisuus) ja luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi.

Kulttuuria kaikille -palvelu jakaa päättäjille ja taide- ja kulttuurihallinnolle tietoa yhdenvertaisuuskysymyksistä taide- ja kulttuurikentällä sekä tukee taide- ja kulttuurihallintoa näissä teemoissa. Vuonna 2024 käynnistettiin kunnille suunnatun yhdenvertaiseen kulttuuritoimintaan liittyvän oppaan kirjoittaminen. Opas julkaistaan syksyllä 2025 ja se on tarkoitettu työkaluksi tuleville kuntapäättäjille sekä kuntien kulttuurisektorilla työskenteleville.

Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry ja Kulttuuria kaikille -palvelu reagoivat myös ajankohtaisiin aiheisiin ja osallistuvat kulttuuripoliittiseen keskusteluun. Vuonna 2024 yhdistys ja Kulttuuria kaikille -palvelu julkaisi kaksi mielipidekirjoitusta suomeksi ja ruotsiksi hallituksen taide- ja kulttuurikentälle kohdistuvista leikkaussuunnitelmista sekä niiden yhdenvertaisuutta heikentävistä vaikutuksista. Mielipidekirjoitukset julkaistiin useassa mediassa ja Kulttuuria kaikille -palvelu julkaisi niitä myös verkkosivuillaan. Lisäksi toiminnanjohtaja Rita Paqvalén ja saavutettavuuden erityisasiantuntija Aura Linnapuomi tapasivat liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Sandra Bergqvistin aiheena saavutettavat ja yhdenvertaisen harrastusmahdollisuudet lapsille ja nuorille.

Sakset seis -mielenosoitus 5.12.2024. Kuvassa kylttien kanssa vasemmalla Aura Linnapuomi ja keskellä kirjailija Annika Sandelin ja oikealla Rita Paqvalén. Kuva: Sirkka-Liisa Seppälä.

Seminaarit ja muut tapahtumat

Kulttuuria kaikille -palvelu järjesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa vuoden 2024 aikana 9 keskustelua ja seminaaria, joihin oli mahdollisuus osallistua joko

etänä tai paikan päällä. Näiden lisäksi palvelu osallistui viiden festivaalin tai tapahtumakokonaisuuden suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Seminaarit ja keskustelut

Minä ja valkoinen ylivalta -lukupiiri & itsetuntemusryhmä oli käynnissä koko vuoden 2024 ajan. Lukupiiri toteutettiin Layla Saadin *Me and White Supremacy: Combat Racism, Change the World, and Become a Good Ancestor* -teoksen pohjalta. Lisäksi syksyllä tutustuttiin teoksiin Seher Yilmaz: *Vad jag pratar om när jag pratar om rasism*, Maija Laura Kauhanen: *Ihmeköynnös* ja Noora Dadu: *Roolitus*. Lukupiiri kokoontui yksitoista kertaa marraskuusta 2023 marraskuuhun 2024. Lukupiirin fasilitaattoreina toimivat Arlene Tucker sekä moninaisuusagentit Martina Marti ja Ilaria Tucci.

Moninaisuuden verkkoklinikat kunnan kulttuuritoimen ja kulttuurikohteiden työntekijöille -verkkokoulutukset järjestettiin huhtikuusta 2023 lokakuuhun 2024. Vuonna 2024 järjestettiin viisi verkkoklinikkaa. Klinikoiden ohjaajina toimivat moninaisuusagentit ja Kulttuuria kaikille -palvelun työntekijät: Kemê Pellicer & Salla Fagerström, Irina Duskova & Anastasia Artemeva, Aura Linnapuomi & Svetlana Fassbender, Laura Gazzotti & Ilaria Tucci, Lisa Kalkowski & Tatiana Solovieva.

Tilaa taiteilijuuteen -hanke järjesti työpajan *Saavutettavuusraideri tutuksi* 27.1.2024. Työpajassa tutustuttiin siihen, mitä saavutettavuusraideri voisi sisältää ja miten sitä voi käyttää. Lisäksi keskusteltiin siitä, miltä omien tarpeiden, toiveiden ja rajojen auki kirjoittaminen tuntuu ja mitä kysymyksiä se herättää. Työpajan ohjasi Jemina Vainikka Lindholm.

Taiken kuntailtapäivä *Miten kulttuurinen moninaisuus toteutuu kunnissa?* 30.1.2024 toteutettiin webinaarimuodossa Taiken kuntien kulttuuritoiminnan asiantuntijapalvelun, Taiken moninaisuuden ja liikkuvuuden kehittämisohjelman sekä Kulttuuria kaikille -palvelun *Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025* -hankkeen yhteistyönä. Vuoden 2024 ensimmäisen kuntailtapäivän teemana oli kulttuuriseen moninaisuuteen liittyvät mahdollisuudet kunnissa. Kuntailtapäivän vieraisi saapuvat opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasianneuvos Maija Lummepuro, Kotkan kaupungin kulttuurijohtaja Tomi Purovaara sekä Yhdenvertainen Oulu2026 -hankkeen projektipäällikkö ja moninaisuusagentti Anna Litewka-Anttolainen.

Tilaa taiteilijuuteen -hankkeen järjestämän *Runoretki luovuuteen* -työpajan 18.5.2024 ohjaajana oli Riku Ryytänen.

Tilaa taiteilijuuteen -hankkeen päätöstilaisuus järjestettiin Kulttuurikaikille – palvelun toimistolla 29.8.2024.

Historian vallattomat - Näkökulmia vammaishistoriaan -seminaari Kiasmassa 11.9.2024 järjestettiin yhteistyössä Kansallisgallerian, Tampereen Yliopiston, Työväenmuseo Werstaan, Työväen Arkiston ja Kynnys ry:n kanssa. Tapahtumaa tuki taloudellisesti Tukilinja.

Kulttuurikaikille -palvelu, Taiteen edistämiskeskus (Taite) ja Globe Art Point järjestivät yhdessä Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025 -hankkeen juhlaseminaarin 22.11.2024 Taikessa, Helsingissä.

DiDa - Disability Day Art & Action järjestettiin Taiteen talossa Turussa 5.12.2024. Festivaalin teemana oli sivistys. YK:n kansainvälisen vammaisten päivän (3.12.) kunniaksi järjestettävän DiDa-festivaalin ohjelma sisälsi Kimmo Salmisen Mielimaisemiani-teoksen, TaiKaTanssi-ryhmän liikeimprovisaatiota, Vapaan sanan spoken word -runoutta, Gen Z -tanssielokuvan, paneelikeskustelun liittyen Onko maailma valmis? -julkaisuun, Trio Elysiumin musiikkiesityksen sekä Vimma-palkinnon jaon. Juontajana toimi Hannele Cantell. Festivaalin järjestivät yhteistyössä Kynnys ry, Tukilinja-säätiö, Kulttuurikaikille -palvelu ja Kulttuuriyhdistys Suomen EUCREA ry.

Kurssit

Moninaisuuden sillanrakentaja (Diversity Bridger) -kurssi kesti 8 kuukautta ja oli suunnattu kuntien kulttuuripalveluissa työskenteleville. Kurssin tavoitteena oli vahvistaa kunnissa työskentelevien valmiuksia reflektoida sekä luoda uusia yhteyksiä ja toimintamalleja, joiden avulla he voisivat rakentaa yhdenvertaisempaa taide- ja kulttuurikenttää kotikunnassaan. *Moninaisuuden sillanrakentaja* -kurssilla kiinnitettiin erityistä huomiota rakenteellisen rasismin tunnistamiseen ja rasisminvastaisten käytäntöjen käyttöönottoon. Lisäksi käsiteltiin myös muita haastavia ja keskeisiä kysymyksiä, kuten yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden puutetta. Kurssi sisälsi luentoja, tapaamisia ja vastuullisuuskumppanuusohjelman, joka toteutettiin sekä muiden kurssilaisten kanssa että kurssilaisten omassa organisaatiossa. Kurssille haki 55 henkilöä ja osallistui 50 opiskelijaa, joista 44 valmistui.

Festivaalit ja tapahtumakokonaisuudet

Kulttuurikaikille -palvelu osallistui edellä mainittujen tapahtumien lisäksi seuraavien festivaalien tai tapahtumakokonaisuuksien järjestämiseen:

- *Vammaishistoriakuukausi* järjestettiin syyskuussa vuonna 2024 ensimmäistä kertaa Suomessa. Kulttuuria kaikille -palvelu oli yksi kuukauden alullepanijoista ja pääjärjestäjistä.
- *Satakielikuukausi* on vuosittainen monikielisyyttä juhлива jakso Kansainvälisen äidinkielen päivän 21.2. sekä Maailman runouden päivän ja YK:n rasminvastaisuuden päivän 21.3 välissä. Satakielikuukautta on järjestetty vuodesta 2015 alkaen. Pääkoordinaattorina on Monikielinen kirjasto.
- *#StopHatredNow* on vuosittainen kulttuurienvälinen ja antirasistinen tapahtuma-alusta. Pääjärjestäjänä on UrbanApa.
- *Sateenkaarihistoriakuukausi* on vuodesta 2018 alkaen järjestetty tapahtumakokonaisuus, jonka tavoitteena on tarkastella suomalaista historiaa ja kulttuuria LHBTIQ-näkökulmista. Sateenkaarihistoriakuukautta koordinoi Sateenkaarihistorian ystävät ry. Kulttuuria kaikille -palvelu tuki Sateenkaarihistoriakuukauden viestintää.
- *DiDa – Disability Day Art & Action* -festivaali juhlistaa kansainvälistä vammaisten ihmisten päivää. Festivaalin tarkoituksena on lisätä tietoisuutta päivästä ja esitellä vammaisten tekemää ja vammaisuutta käsittelevää kiinnostavaa taidetta. Kulttuuria kaikille -palvelu on yksi DiDan monista järjestäjistä.

DiDa järjestettiin Turussa Taiteen talolla. Kuvassa juontaja Hannele Cantell. Kuva: Sari Salovaara.

Työryhmät ja yhteistyöverkostot

Kulttuurikaikille -palvelun henkilökunta on tehnyt aktiivisesti yhteistyötä erilaisten sidosryhmien kanssa. Palvelu on muun muassa ollut mukana perustamassa valtakunnallista Kulttuurihyvinvointipoolia, Sateenkaarihistorian ystävät ry:tä sekä pohjoismaista *Nordiskt nätverk för queerhistoriska arkiv och verksamheter* (NnAQH) -verkostoa.

Lisätietoja Kulttuurihyvinvointipoolista: www.kulttuurihyvinvointipooli.fi

Lisätietoja Sateenkaarihistorian ystävät ry:stä: sateenkaarihistoria.fi

Lisätietoja Nordiskt nätverk för queerhistoriska arkiv och verksamheter (NnAQH) -verkostosta: skeivtarkiv.no/nnagh

Kulttuurikaikille -palvelun henkilökunta oli vuonna 2024 jäsenenä seuraavissa ohjausryhmissä, työryhmissä ja neuvottelukunnissa:

- Kulttuurihyvinvointipoolin ohjausryhmä (Aura Linnapuomi 2-12/2024, Mira Haataja 1/2024)
- Saavutettava Suomen harrastamisen malli -hankkeen ohjausryhmä ja työryhmä (Aura Linnapuomi)
- Kulttuuripolitiikan tilasto- ja tietoperustan kehittäminen -työryhmä (OKM, työryhmän ulkojäsen Seppo Mallenius)
- New Theatre Helsinki -hankkeen ohjausryhmä (jäsen Maija Karhunen)
- Näkövammaisten Kulttuuripalvelun osallisuustoimikunta (jäsen Salla Fagerström)
- Nordiskt nätverk för queerhistoriska arkiv och verksamheter (NnAQH) (verkoston suomalainen koordinaattori Rita Paqvalén)
- Referensgruppen för lättläst (jäsen Rita Paqvalén)
- Sateenkaarihistorian ystävät ry:n hallitus (jäsen Rita Paqvalén)
- Selkokielen neuvottelukunta (jäsen Marjo Oja-Kaukola, varajäsen Maija Karhunen)
- Luckan: Styrgrupp för tillgängligheten (jäsenet Outi Salonlahti ja Salla Fagerström), lopetti toimintansa 8/2024
- Vimma-palkintoraati / Kynnys ry (Kulttuurikaikille -palvelun edustajina Sari Salovaara lokakuun loppuun ja Outi Salonlahti marraskuusta alkaen)
- Suomen köyhyyden vastaisen verkoston EAPN Finin kansalaistoimintaryhmän ja Kuka kuuntelee köyhää -verkoston yhteinen työryhmä (Aura Linnapuomi)

- Suomen köyhyyden vastaisen verkoston EAPN Finin Köyhyys ja terveys - alatyöryhmä (Aura Linnapuomi)

Sateenkaarihistorian ystävät ry:lle, jonka perustajajäsen Kulttuurilla kaikille - palvelu on ja jonka hallituksessa toiminnanjohtaja on toiminut alkuvuodesta 2020 alkaen, myönnettiin Vuoden 2024 tiedonjulkistamisen valtionpalkinto.

Kansainvälinen toiminta

Kulttuurilla kaikille -palvelu osallistuu kansainvälisiin verkostoihin ja yhteistyöhankkeisiin, joiden tavoitteena on taiteen ja kulttuurin saavutettavuuden lisääminen. Vuorovaikutus erityisesti muualla Pohjoismaissa ja Euroopassa toimivien saavutettavuusasiantuntijoiden sekä moninaisuutta edistävien toimijoiden kanssa on säännöllistä. Kulttuurilla kaikille -palvelun henkilökunta konsultoi vuonna 2024 muun muassa belgialaisia, norjalaisia, ranskalaisia, ruotsalaisia, saksalaisia, tšekkiläisiä ja tanskalaisia toimijoita.

Kulttuurilla kaikille -palvelun toiminnanjohtaja Rita Paqvalén on *Nordic Network for Queer History Archives and Activities* -verkoston suomalaisena koordinaattorina osallistunut verkoston kokouksien ja konferenssien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Verkosto järjesti vuoden 2024 aikana kaksi kansainvälistä konferenssia *Queering Nordic Borders* (Bergen 19.-20.4.2024) ja *Activating Queer Archives* (Göteborg 18.–19.10.2024). Näiden lisäksi mukana olevat organisaatiot järjestivät kolme webinaaria vuoden 2024 aikana.

Henkilökunta on luennoinut erilaisissa kansainvälisissä seminaareissa ja tilaisuuksissa, ja lisäksi Norjassa asuva brittiläinen taiteilija ja kuraattori Aidan Moesby vieraili Kulttuurilla kaikille -palvelussa ja kirjoitti artikkelin *Tilaa taiteilijuuteen* -hankkeen kirjaan *Onko maailma valmis?*

Kaikukeskus

Kaikukeskus – Kaikukortin tuki- ja kehittämispalvelu jatkoi vuonna 2024 Kaikukortti-alueiden tukemista ja Kaikukortin levittämistä uusille alueille. Vuoden aikana Kaikukortti-kokeilujen valmistelua tuettiin Etelä-Pohjanmaalla, Pirkanmaalla, Pohjanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjois-Savossa, Etelä-Karjalassa sekä Vantaan ja Keravan alueilla. Paljon työaikaa käytettiin toiminnassa mukana olevien hyvinvointialueiden tukemiseen Kaikukortti-toiminnan koordinoimien organisoimisessa. Työntekijöitä työllisti Kaikukortti-alueiden kuntien ja hyvinvointialueiden tukemisen lisäksi erityisesti kaksi

Kaikukortin kehittämishanketta, joissa uudistettiin Kaikukortin tietokantaa Kaikukantaa ja kehitettiin mobiili-Kaikukortti ja OmaKaiku-sovellus ja -käyttöliittymä. Myös Kaikukortin IT-kulujen laskutus kunnilta ja hyvinvointialueilta työllisti runsaasti Kaikukeskusta.

Kaikukortti on saanut rahoitusta toiminnan ja järjestelmien kehittämiseen EU:n elpymisvälineestä, ja siihen liittyen Euroopan komission Suomen-edustusto kuvasi Kaikukortista videon NextGenerationEU-videosarjaan.

4 Palvelu viestii

Kulttuuria kaikille -palvelun keskeisimmät viestinnän välineet ovat kulttuuriakaikille.fi-verkkosivusto, Creamailer-alustalla toimiva uutiskirje ja Mailman-alustalla toimiva sähköpostilista. Uutiskirje on lähetetty noin kerran kuukaudessa helmikuusta 2024 alkaen. Sähköpostilistan jäsenet voivat itse lähettää listalle tiedotteita, kysymyksiä ja kutsuja. Palvelu viestii yhdistyksen jäsenille jäsentiedotteella suomeksi ja englanniksi muutaman kuukauden välein. Palvelu hyödyntää viestinnässään myös sosiaalista mediaa: Facebookia, YouTubea ja Instagramia. Hankkeilla ja Kaikukortti-toiminnalla on lisäksi omia viestintäkanaviaan.

Syksyllä 2024 viestintä hiipui pariaksi kuukaudeksi hyvin vähiin, johtuen henkilöstövaihdoksista ja heikoista resursseista. Vuonna 2024 palvelun X-tili

lakkautettiin eettisistä syistä ja myös Metan alustat Facebook ja Instagram herättivät pohdintaa siitä, voidaanko niitä tulevaisuudessa käyttää.

Uutiskirje

Kulttuuria kaikille -palvelu otti käyttöön saavutettavan Creamailer-uutiskirjeen helmikuussa 2024. Uutiskirjettä tehtiin kolmella kielellä (suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi). Kirjeessä tiedotettiin sekä Kulttuuria kaikille -palvelun että muiden toimijoiden uutisista. Vuoden lopussa suomenkielisellä uutiskirjeellä oli 350 tilaajaa, ruotsinkielisellä 23 ja englanninkielisellä 77. Uutiskirjeillä oli yhteensä 414 aktiivista tilaajaa (reagoivat uutiskirjeen sisältöihin avaamalla viestin ja klikkaamalla linkkejä). 83 tilaajaa oli passiivisia.

Kulttuuria kaikille -palvelun uutiskirjeessä tiedotetaan palvelun omista uutisista sekä muista taide- ja kulttuurialan yhdenvertaisuuteen liittyvistä uutisista. Uutiskirjeen rinnalle jätettiin toistaiseksi toimintaan pitkään käytössä ollut sähköpostilista.

Sähköpostilista

Kulttuuria kaikille -palvelun sähköpostilistan jäsenet voivat tiedottaa listalla omista uutisistaan sekä esimerkiksi kysyä muilta neuvoa.

Kulttuuria kaikille -palvelun sähköpostilistalla oli vuoden 2024 lopulla 455 jäsentä. Eri ihmiset ja organisaatiot lähettivät listalle yhteensä 46 viestiä.

Verkkosivut

Kulttuuriakaikille.fi-sivuston lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelun alla toimiva *Kaikukeskus – Kaikukortin tuki- ja kehittämispalvelu* ylläpitää Kaikukortti.fi-verkkosivuja ja Tilaa taiteilijuuteen -hankkeella on omat sivut tilaataiteilijuuteen.fi.

Kulttuuriakaikille.fi-sivusto on jo todella vanha, ja sen uudistaminen on lykkääntynyt moneen otteeseen. Vuonna 2024 aloitettiin valmistelemaan uudistusta. Esimerkiksi toteutettiin kysely sivuston käyttäjille, luonnosteltiin tarjouspyyntöjä teknisestä toteutuksesta ja graafisesta suunnittelusta sekä järjestettiin yksi työpaja, jossa kulttuurialan toimijat osallistuivat verkkosivuston rakenteen suunnitteluun. Lisäksi valmisteltiin lisää vastaavia työpajoja vuodelle 2025.

Verkkosivuston rakennetyöpaja 19.12.2024. Kuvassa Vippe Leminen (Kulturum - taidekasvatusfoorumi / Sydkustens landskapsförbund r.f.), Anu Niemelä (Museovirasto), Valtteri Pokela (Suomen Jazzliitto), Erja Salo (Suomen valokuvataiteen museo) sekä Aura Linnapuomi. Kuva: Outi Salonlahti.

Kulttuuriakaikille.fi-sivuston lukuja

- 26 652 sivun katselua (35 714 vuonna 2023)
- 7 440 käyttäjää (9 087 vuonna 2023)
- 12 278 istuntoa (16 222 vuonna 2023)
- noin 73 sivun katselua / päivä
- noin 20 käyttäjää / päivä
- noin 34 istuntoa / päivä
- Suurin kävijäpiikki: 11.9. 287 sivun katselua, liittyy mahdollisesti Historian vallattomat -seminaariin, joka järjestettiin tuona päivänä. 3.5.2024 sivuilla viivytettiin ennätyksellisen kauan, keskimäärin 2 tuntia 10 min. Syy tähän ei vielä selvinnyt, mutta tuona päivänä on katseltu ainakin Mitä on moninaisuus? -sivua ja Moninaisuus – linkit -sivua. Kävijöitä ei ollut 3.5. erityisen paljon, eli joku yksittäinen henkilö on mahdollisesti tutkinut sivuja todella kauan.

Kävijälukujen laskua vuodesta 2023 selittänevät ainakin osittain vuoden 2024 heikot resurssit. Toimintaa oli vähemmän, ja viestintä jäi välillä muun työn jalkoihin. Hankkeissa tapahtui paljon, mutta hankkeisiin liittyvä liikenne ohjautui pääasiassa Kaikukortin ja Tilaa taiteilijuuteen -hankkeen omille sivuille.

Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivuilla julkaistiin kuusi blogikirjoitusta vuoden 2024 aikana. Kaksi teksteistä julkaistiin sekä suomeksi että ruotsiksi, yksi englanniksi ja suomeksi.

Blogitekstit:

- [Tiina von Bagh: Asenteella ja yhteistyöllä kohti yhdenvertaisempaa kulttuurikasvatusta](#)
- ([Kulturen tillhör oss alla – trots nedskärningar](#))
- ([Kulttuurin on kuuluttava kaikille – leikkauksista huolimatta](#))
- [Maija Koivisto: Saavutettavuus lähes huipussaan – Coldplayn keikka kokemuksena ensikertalaiselle](#)
- ([Kulturens betydelse i dessa kristider](#))
- ([Kulttuurin merkitys näinä kriisiaikoina](#))
- [Mia Hannula: DiDa-festivaalilla näkyi vammaisten taiteilijoiden uutta luova potentiaali](#)
- [Moninaisuuden verkkoklinikat: tiedon ja tietoisuuden avulla kohti toimivaa muutosta kuntien taide- ja kulttuuritoiminnassa](#)
- [Diversity online clinics: applying your knowledge and awareness towards actionable change in municipalities' art and culture activities](#)

Kaikukortti.fi-sivuston lukuja

- 250 720 sivun katselua (187 522 vuonna 2023)
- 54 050 käyttäjää (39 344 vuonna 2023)
- 87 942 istuntoa (59 658 vuonna 2023)
- noin 687 sivun katselua / päivä
- noin 148 käyttäjää / päivä
- noin 241 istuntoa / päivä
- Suurin kävijäpiikki: 19.3. kävijöitä 1513. Mahdollisesti tämä liittyy siihen, että maaliskuussa Kaikukorttiin tuli paljon uusia kuntia mukaan Pohjois-Pohjanmaalta ja Pohjois-Savosta.

Tilaataiteilijuuteen.fi-sivuston lukuja

- 10079 sivun katselua (8 501 vuonna 2023)
- 5113 käyttäjää (5 615 vuonna 2023)
- 6371 istuntoa (5 211 vuonna 2023)
- noin 28 sivun katselua / päivä
- noin 14 käyttäjää / päivä
- noin 17 istuntoa / päivä
- Suurimmat kävijäpiikit: 27.8.2024 445 kävijää ja 12.11. 337 kävijää.

Sosiaalinen media

Loppuvuodesta 2024:

- [Kulttuuria kaikille -palvelun Facebook-sivulla](#) oli noin 3000 tykkääjää ja 4100 seuraajaa.
- [Kaikukortin Facebook-sivulla oli](#) noin 1500 tykkääjää ja 1800 seuraajaa.
- [Facebookin suljetussa keskusteluryhmässä Vammaiset ja viittomakieliset taiteilijat & liittolaiset](#) oli noin 230 jäsentä.
- [Kulttuuria kaikille -palvelun Instagram-tilillä](#) oli noin 500 seuraajaa.
- [Kaikukortin Instagram-tilillä](#) oli noin 520 seuraajaa.
- [Kulttuuria kaikille -palvelun YouTube-kanavalla](#) oli noin 100 tilaajaa.
- Palvelun X-tilit lakkautettiin vuoden 2024 loppupuolella.

Medianäkyvyys: esimerkkejä

Kulttuuria kaikille -palvelulla oli vuonna 2024 ainakin 21 mediaosumaa (palvelulla ei ole ostettua mediaseurantaa, joten kaikki mediaosumat eivät välttämättä tule tietoomme).

Vuonna 2024 Kaikukortti sai näkyvyyttä ainakin 12 mediaosumalla. Suurin osa näistä oli uutisia Kaikukortti-kokeilun käynnistämisestä tai vakiinnuttamisesta eri kunnissa paikallislehdissä tai paikallisen Ylen uutisissa.

Yle Kulttuurcocktailin artikkelissa (Huovinen, Kaarina 4.2.2024) on mainittu *Tilaa taiteilijuuteen* -hankkeen ja Tampereen yliopiston Teatteritaide-ohjelman Näтын yhteistyö.

Vammaishistoriakuukaudesta kirjoittivat Svenska Yle sekä useat vammaisjärjestöjen lehdet. Yle uutisoi aiheesta viittomakielisessä ajankohtaisohjelmassa *Mikaela & Thomas* sekä verkkosivuillaan.

Turun Sanomat ja *Tukilinja* kirjoittivat DiDa-tapahtumasta.

Kynnys-lehti julkaisi Sari Salovaaran haastattelun liittyen hänen eläköitymiseensä.

Kaikukeskus sekä *Moninaisuus kunnissa* -hanke kutsuttiin osallistumaan esittelypisteellä Uudenmaan kulttuurimarkkinoille Musiikkitalossa 24.9.

Maija Koivisto ja Sari Salovaara Mikaela & Thomas -ohjelmassa. Kuva: Yle.

5 Julkaisut

Vuonna 2024 Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisusarjassa ilmestyi Karhunen, Maija ym. (toim.): *Onko maailma valmis? Kirjoituksia taiteesta ja vammaisuudesta*.

Kulttuuria kaikille -palvelu oli myös *Kenen kulttuuriperintö? Tunteet, tilat ja teot* -kirjan (Vastapaino 2024) osajulkaisija. Toiminnanjohtaja Rita Paqvalén oli yksi kirjan toimittajista ja johtava erityisasiantuntija Sari Salovaara kirjoitti kirjassa vammaisten henkilöiden ja historian roolista museokentällä.

Lisäksi Tilaa taiteilijuuteen -hanke julkaisi kolme tarkistuslistaa ja palvelun työntekijät kirjoittivat artikkelia muiden julkaisuihin.

Kaikki julkaisut on listattu liitteessä 1.

6 Henkilöstö

Vuoden aikana palvelussa oli useita henkilöstömuutoksia, joten vietimme sekä läksiäisiä että toivotimme tervetulleeksi uusia työntekijöitä. Vuoden lopussa myös Kulttuuria kaikille -palvelun perustaja Sari Salovaara jäi eläkkeelle.

Vuonna 2024 Kulttuuria kaikille -palvelussa työskenteli 15 henkilöä:

- Erityisasiantuntija, saavutettavuus, viestintä: Salla Fagerström (määräaikainen sijainen, osan ajasta osa-aikainen, 30.9. asti)
- Erityisasiantuntija, saavutettavuus, Kaikukortti: Mira Haataja (vakituinen, työvapaalla 1.2. alkaen)
- Erityisasiantuntija, saavutettavuus, Kaikukortti: Aura Linnapuomi (vakituinen)
- Hankejohtaja Maija Karhunen (määräaikainen hanketyöntekijä, 29.2. asti.)
- Vs. toiminnanjohtaja Niina Anneli "Ansku" Kettunen (määräaikainen sijainen, 15.9. asti)
- Erityisasiantuntija, ICT ja kehittäminen: Seppo Mallenius (määräaikainen/vakituinen, vakinaistettiin 1.11.)
- ICT-hankekoordinaattori: Hamze Mohamed (määräaikainen ja osa-aikainen hanketyöntekijä, 30.9. asti)
- Erityisasiantuntija, viestintä, Kaikukortti: Marjo Oja-Kaukola (määräaikainen hanketyöntekijä, 31.10. asti)
- Toiminnanjohtaja Rita Paqvalén (vakituinen, kirjoitusvapaalla 1.9. asti)
- Hankekoordinaattori, Kaikukortti: Heini Pehkonen (määräaikainen ja osa-aikainen hanketyöntekijä, 15.1.–30.9.)

- Erityisasiantuntija, Kaikukortti: Mari Peltomäki (määräaikainen sijainen, osan ajasta osa-aikainen 15.1.–31.10.)
- Siivooja/toimistoavustaja Marjo Rasinkangas (vakituinen, osa-aikainen)
- Erityisasiantuntija, saavutettavuus, viestintä: Outi Salonlahti (vakituinen, vanhempainvapaalla 30.10. asti)
- Johtava erityisasiantuntija, saavutettavuus: Sari Salovaara (vakituinen, osa-aikainen, 31.12. asti)
- Hankejohtaja, moninaisuus Arlene Tucker (määräaikainen ja osa-aikainen hanketyöntekijä)

Kulttuuria kaikille -palvelun henkilöstöä kevään virkistyspäivässä Luonnontieteellisellä museolla. Vasemmalta oikealle takarivissä Hamze Mohamed, Ansku Kettunen, Seppo Mallenius, Aura Linnapuomi, Mari Peltomäki, Salla Fagerström. Edessä Sari Salovaara ja Elli, Marjo Oja-Kaukola, Heini Pehkonen ja Arlene Tucker. Kuva: Luonnontieteellisen museon henkilökunta.

Kulttuuria kaikille -palvelu ostaa tieto- ja taloushallintopalvelut ulkopuolisilta toimijoilta. Kirjanpitolpalvelut ostettiin tilitoimisto Taloustaivas Oy:lta. Tilintarkastuksesta vastasi Nexia Oy. Tietohallintopalveluista vastasi Fillarikonsultti Tmi (Timi Mäkinen).

7 Yhdistyksen hallitus

Vuonna 2024 Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n puheenjohtajana toimi Ceyda Berk-Söderblom ja varapuheenjohtajana Mikael Kinanen (Teatterikeskus ry) 30.10.2024 asti sekä Veronica Hertzberg (Föreningen Luckan rf) 1.11.2024 alkaen. Hallituksen muut jäsenet olivat Yvapurü Samaniego Bonnín (Globe Art Point ry), Rosanna Mänttilä (Suomen Muusikkojen Liitto ry), Taru Perälä (Kulttuuriyhdistys Suomen Eucra ry) ja Riikka Rajala (Suomen Kirjastoseura ry). Hallituksen varajäseninä olivat Jaakko Tiinanen (Suomen Kirjastoseura ry), Jaana Simola (Globe Art Point ry, 31.8.2024 saakka), Linda Sundberg (Föreningen Luckan rf) ja Sami Vähäkangas (Suomen Muusikkojen liitto ry).

Nykyinen hallitus valittiin vuosikokouksessa 29.4.2024. Vanha ja uusi hallitus kokoustivat vuoden 2024 aikana yhteensä 9 kertaa. Kokouksista yksi oli järjestäytymiskokous.

8 Talous

Opetus- ja kulttuuriministeriö on vuodesta 2003 alkaen ollut Kulttuuria kaikille -palvelun toiminnan pääasiallinen rahoittaja. Vuonna 2024 yhdistyksellä ei ollut yleisavustusta toiminnallensa ja joutui siksi rahoittamaan Kulttuuria kaikille -palvelun toimintaa pelkästään hankeavustuksilla, maksullisilla asiantuntijapalveluilla sekä luentopalkkioilla sekä Kaikukannan verkkopalvelumaksuilla.

Yleisavustuksen puuttuminen vaikutti siihen, että Kulttuuria kaikille -palvelun perustoimintaa ja sen antamaa tukea taide- ja kulttuuritoimijoille jouduttiin supistamaan. Myös Kaikukeskuksen tuki alueille jouduttiin vähentämään ja määräaikaisia työsuhteita ei voitu jatkaa. Pienentyneet taloudelliset ja henkilöstöresurssit sekä hankevetoisen toiminnan kiireet yhdistyneenä tulevaisuuden huoleen vaikuttivat henkilökunnan hyvinvointiin vakavasti.

Vuoden 2024 aikana Kulttuuria kaikille -palvelun toiminta ja rahoitus koostuivat ensisijaisesti seitsemästä laajasta kehittämishankkeesta (suluissa rahoittaja ja vuonna 2024 käytetty avustusmäärä): *Kaikukanta 2.0 – tilastointi- ja palautejärjestelmä osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi* (OKM rakennetuki 156 119 euroa), *Kaikukortti vaikuttaa – tietoa kulttuurihyvinvoinnista hyötykäyttöön* (THL/STM, 191 625 euroa), *Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025* (OKM, 120 223 euroa), *Tilaa taiteilijuuteen - vammaisten ja viittomakielisten taiteilijoiden yhdenvertaisuus* (Koneen säätiö, 42 250 euroa), *Kuntaystävällinen Kaikukortti* (OKM rakennetuki 2, 65 000 euroa), *Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivun uudistus* (OKM, 40 000 euroa) ja *Kuntajulkaisu* (Svenska kulturfonden, 15 000 euroa). Lisäksi Tukilinja myönsi yhdistykselle 1240 euroa *Historian vallattomat* -seminaarin puhujapalkkioihin.

Avustusten lisäksi Kulttuuria kaikille -palvelu rahoitti toimintansa maksullisilla koulutus- ja kartoituspalveluilla sekä kunnilta ja hyvinvointialueilta perityiltä Kaikukannan käyttömaksuilla.

9 Varsinainen toiminta ja hankkeet

Varsinainen toiminta

Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry on vuonna 2013 rekisteröity yhdistys, joka edistää taide- ja kulttuurialan saavutettavuutta sekä moninaisuuden huomioimista kulttuurikentällä. Yhdistyksen toiminta on valtakunnallista, ja sen jäsenenä on 26 taide- ja kulttuurialan yhdistystä ja kattojärjestöä¹.

Yhdistyksen tavoitteena on, että kaikilla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet hakeutua taiteen tekijöiksi ja tuottajiksi ja että erilaiset yleisöt tulisivat huomioiduiksi taide- ja kulttuuripalvelujen suunnittelussa ja tarjonnassa. Yhdistyksen visiona on Suomi, jossa kaikilla on mahdollisuus osallistua moninaiseen kulttuurielämään. Tavoitteidensa toteuttamiseksi yhdistys ylläpitää valtakunnallista Kulttuuria kaikille -palvelua.

Kulttuuria kaikille -palvelu on valtakunnallinen toimija, joka osallistuu sekä kotimaisen että kansainvälisen tiedon kartuttamiseen, verkostojen rakentamiseen sekä taiteeseen ja kulttuuriin, yhdenvertaisuuteen, saavutettavuuteen ja moninaisuuteen liittyvien suunnitelmien laatimiseen.

Kulttuuria kaikille -palvelun varsinaista toimintaa toteutetaan suuremmaksi osaksi opetus- ja kulttuuriministeriöstä saadulla yleisavustuksella. Varsinaiseen toimintaan kuuluvat konsultoinnit ja neuvonta, luennot, julkaisujen ja ohjemateriaalien tuottaminen sekä koulutusten ja seminaarien järjestäminen yhteistyössä erilaisten toimijoiden kanssa. Viestintä on myös tärkeä varsinaisen toiminnan muoto. Palvelu tarjoaa kentän toimijoiden käyttöön maksutta tietoa muun muassa verkkosivujensa kautta (www.kulttuuriakaikille.fi) ja ylläpitää

.....

¹ Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n jäsenet ovat vuonna 2024 Deutsch-Finnischer Verein für Inklusive Kulturarbeit e.V. (Saksalais-suomalainen inklusiivisen kulttuurityön yhdistys), Finland Festivals ry, Globe Art Point ry, Kansalaisopistojen liitto KoL, Kanteleliitto ry, Kulttuuriyhdistys Suomen EUCREA ry, Kuurojen Taiteilijakilta ry, Luckan, Lukukeskus ry, Romanikulttuurikeskus Tšeeruno ry, Suomen Assitej ry, Suomen elokuvasäätiö, Suomen Jazzliitto ry, Suomen kirjastoseura ry, Suomen kulttuuritalot ry, Suomen lastenkulttuuriliitto, Suomen museoliitto ry, Suomen musiikkineuvosto, Suomen Muusikkojen liitto ry, Suomen Sinfoniaorkesterit ry, Suomen Taiteilijaseura, Suomen Teatterit ry, Taiteen perusopetusliitto TPO, Teatterikeskus ry, Teatterin tiedotuskeskus TINFO ja WIFT Finland - Women in Film & Television Finland. (Sirkuksen tiedotuskeskus oli jäsen, kunnes se yhdistyi Tanssin tiedotuskeskuksen kanssa ja vanha Sirkuksen tiedotuskeskus ry lakkautettiin. Siksi se ei ole enää jäsenlistassa.)

uutiskirjettä ja sähköpostilistaa, joilla tiedotetaan taide- ja kulttuurikentän saavutettavuuteen ja moninaisuuteen liittyvistä ajankohtaisista asioista. Kaikukortin tuki- ja kehittämispalvelu eli Kaikukeskus on pysyvä osa Kulttuuria kaikille -palvelua (yksi henkilötyövuosi). Palvelu kehittää Kaikukorttia sekä valvoo ja tukee Kaikukortin käyttöä valtakunnallisesti.

Hankkeet

Varsinaisen toiminnan lisäksi osa Kulttuuria kaikille -palvelun toiminnasta toteutetaan hankemuodossa. Hankkeet kustannetaan hankerahoituksella.

Kaikukortti vaikuttaa -hanke

Kaikukortti vaikuttaa – tietoa kulttuurihyvinvoinnista hyötykäyttöön -hankkeessa (1/2022–10/2024) keskityttiin tiedolla johtamisen kehittämiseen Kaikukortin ja Kaikukannan avulla sote- ja hyte-alalla. Hankkeen tavoitteena oli kehittää Kaikukortin raportointijärjestelmä Kaikukanta, joka palvelee hyvinvointialueita ja kuntia kulttuurihyvinvointiin liittyvän tiedon hyödyntämisessä ja johtamisen seurannan välineenä sote- ja hyte-palveluissa. Tavoitteena oli myös lisätä Kaikukortin käyttäjien osallisuutta ja toimijuutta kehittämällä uusia palveluita ja ominaisuuksia kortin haltijoille. Hankkeessa kehitettiin fyysisen Kaikukortin rinnalle mobiili-Kaikukortti. Uusi uudistunut Kaikukanta 2.0, OmaKaiku-sovellus ja käyttöliittymä sekä mobiili-Kaikukortti valmistuivat vuoden lopussa ja otettiin käyttöön vuoden 2025 alussa.

Lisätietoa Kaikukortti vaikuttaa -hankkeesta: [Kaikukanta vaikuttaa \(siirryt sivustolle kulttuuriakaikille.fi\)](#)

Lisätietoa Kaikukannasta: [Kaikukanta \(siirryt sivustolle Kaikukortti.fi\)](#)

Kaikukanta 2.0 - tilastointi- ja palautejärjestelmä osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi

Kaikukanta 2.0 – tilastointi- ja palautejärjestelmä osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi -hanke jatkui lokakuun loppuun. Hankkeessa keskityttiin Kaikukortin tietokannan Kaikukannan kehittämiseen ja OmaKaiku-sovelluksen ja käyttöliittymän suunnitteluun ja toteuttamiseen yhteistyössä KiskoLabsin kanssa. Lisäksi jatkettiin Kaikukortti-toimintaa koskevien sitoumusten eli koordinoitaisitumuksen ja kumppanuussitoumusten päivittämistä tietosuojaan koskevilla liitteillä yhteistyössä Kaikukortti vaikuttaa -hankkeen ja tietosuojaan erikoistuneen Privaonin kanssa.

Euroopan komissio Suomessa teki Kaikukortti-toiminnasta videon esimerkkinä EU:n elpymisvälineen kautta rahoitetuista suomalaishankkeista.

Tässä linkki videon: [Tavoitteista totta: EU-rahoituksella sujuvampaa asioimista Kaikukortilla \(siirryt youtube-sivustolle\)](#)

Lisätietoa hankkeesta: [Kaikukanta 2.0 \(siirryt sivustolle Kulttuuriakaikille.fi\)](#)

Lisätietoa Kaikukannasta: [Kaikukanta \(siirryt sivustolle Kaikukortti.fi\)](#)

Kuntajulkaisu

Kuntajulkaisu -hankkeen päätavoitteena on edistää moninaista ja saavutettavaa kulttuurielämää Suomessa toteuttamalla julkaisu, jossa kuntien tarpeet ovat keskiössä. Julkaisun tavoitteena on auttaa kulttuuritoimia tunnistamaan työvaiheet, joissa osallistumisen, osallisuuden ja tekijyyden esteitä saattaa syntyä, ja tarjota työkaluja näiden esteiden muodostumisen ennaltaehkäisemiseen sekä välillisen syrjinnän ja rakenteellisen rasismien purkamiseen kuntien kulttuuritoiminnassa. Hanke on saanut rahoitusta Svenska kulturfondenilta.

Vuoden 2023 aikana suunniteltu hanke siirtyi toteutumisvaiheeseen vuonna 2024, jolloin palvelun henkilökunta aloitti omien lukujen työstämistä ja tilattiin myös lyhyempiä artikkeleita ulkopuolisilta kirjoittajilta. Kuntajulkaisua julkaistaan syksyllä 2025 ja se toimii myös *Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025* -hankkeen päätösjulkaisuna.

Kuntaystävällinen Kaikukortti

Kuntaystävällinen Kaikukortti -hankkeen tavoitteena on kehittää Kaikukortti-toimintaa kuntien näkökulmasta ja selkeyttää kuntien ja hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä Kaikukortin osalta. Hankkeessa kerätään myös tietoa Kaikukannan ja OmaKaiku-sovelluksen kehittämistarpeista.

Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025

OKM:n rahoittama *Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025* -hanke jatkui täyttä vauhtia hankkeen toisen ja samalla viimeisen vuoden ajan. Hankkeen tavoitteena oli lisätä kunnissa toimivien kulttuuritoimijoiden osaamista moninaisuuteen ja yhdenvertaisuuteen liittyen muun muassa tarjoamalla heille koulutusta, konsultointia ja muuta tukea. Hankkeen kouluttajina toimivat Kulttuuria kaikille -palvelun henkilökunnan lisäksi palvelun yhteistyössä Globe Art Pointin kanssa kouluttamat moninaisuusagentit. Hankkeessa hyödynnettiin opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ja Taiteen edistämiskeskus

(Taike) kehittämiä kulttuurisen moninaisuuden ja kestävä kehityksen dialogikortteja.

Vuosi alkoi moninaisuuden verkkoklinikalla "Tavoitteellinen osallisuus", kouluttajina Kemê Pellicer ja Salla Fagerström. Muita vuoden aikana pidettyjä moninaisuuden klinikoita olivat "Kulttuurienvälinen vuoropuhelu", kouluttajina Irina Duskova ja Anastasia Artemeva, "Saavutettavuus", kouluttajina Aura Linnapuomi ja Svenja Fassbender, "Yleisötyö ja yleisöjen osallistuminen", kouluttajina Laura Gazzotti ja Ilaria Tucci sekä "Työkulttuuri", kouluttajina Lisa Kalkowski ja Tatiana Solovieva. Verkkoklinikat pidettiin englanniksi ja suomeksi sekä kerran osaksi myös suomalaisella viittomakielellä. Osallistujia jokaisessa klinikassa oli noin 100 henkilöä eri puolilta Suomea. Saimme myönteistä palautetta siitä, miten klinikat tukivat kuntatyöntekijöitä sekä auttoi taide- ja kulttuurialan työntekijöitä tarjoamaan palveluja erilaisille yhteisöille.

Helmikuussa pidimme OKM:ssä kokouksen kaikille sidosryhmille. Kokoukseen osallistui 21 henkilöä. Paikalla oli kymmenen moninaisuusagenttia ja Globe Art Pointin, Cuporen, Espoon, Oulu 2026:n, Taiken, Kulttuuria kaikille -palvelun ja OKM:n edustajia. Tapaamisessa annoimme tilannepäivityksen hankkeesta sekä kerroimme, miten edetään moninaisuuden ja yhdenvertaisuuden ollessa tavoitteemme.

Muita sisältöjä, jotka jatkuivat vuodesta 2023, olivat vastuullisuuskumppanuusohjelma Oulu 2026:n ja Espoon kanssa, "Minä ja valkoinen ylivalta" -lukupiiri & itsetuntemusryhmä, moninaisuusagenttien täydennyskoulutusohjelma ja agenttiverkoston vahvistaminen, ja Globe Art Pointin viestintäkampanja.

Vuosi päättyi juhlaseminaariin, jossa käsiteltiin hankkeen onnistumisia ja sitä, miten hankkeen päätyttyä voidaan yhdessä edetä kohti oikeudenmukaista yhteiskuntaa. Osallistujia seminaarissa oli yhteensä noin 100. Aamupäivän ohjelma järjestettiin hybridinä (paikan päällä ja verkossa) ja iltapäivän osa pidettiin paikan päällä osoitteessa Hakaniemenkatu 2.

Moninaisuus kunnissa -hankkeen juhlaseminaari. Moninaisuuden sillanrakentajat Sami Sivonen ja Rozabela Singh ottivat selfien yleisön kanssa puheenvuoronsa päätteeksi.

Tilaa taiteilijuuteen - vammaisten ja viittomakielisten taiteilijoiden yhdenvertaisuus

Koneen Säätiön rahoittama *Tilaa taiteilijuuteen – vammaisten ja viittomakielisten taiteilijoiden yhdenvertaisuus* -hanke päättyi elokuun lopulla 2024. Hankkeen tavoitteena oli edistää vammaisten ja viittomakielisten taiteilijoiden toimintamahdollisuuksia suomalaisella taide- ja kulttuurikentällä.

Vuoden 2024 aikana hankkeessa toteutettiin Maija Karhusen johdolla julkaisu *Onko maailma valmis? Kirjoituksia taiteesta ja vammaisuudesta*. Se koostui 21 vammaisen ja viittomakielisen taiteilijan sekä yhden taiteilijakollektiivin kirjoituksista ja haastatteluista.

Hankkeessa tehtiin tiivistä yhteistyötä Tampereen yliopiston näyttelijäntyön koulutusohjelma Näтын kanssa. Tuloksena syntyi ”Saavutettavuuden muistilista esittävän taiteen valintakokeiden järjestäjille”. Näty tiedotti saavutettavista valintakokeista ja rohkaisi moninaisia hakijoita kevään 2024 valintakokeisiin. Valintakokeiden muistilistan lisäksi hanke julkaisi vuonna 2024 myös kaksi muuta muistilistaa: ”Saavutettavamman residenssin muistilista” sekä ”Saavutettavuuden muistilista taiteen rahoittajille”. Kaikki muistilistat on käännetty ruotsiksi ja englanniksi, paitsi valintakokeisiin liittyvän muistilistan ruotsinno on tulossa vuonna 2025.

Kirjoitusten lisäksi hanke järjesti useita tilaisuuksia, ja hankkeessa toimineet asiantuntijat osallistuivat puhujina ja kouluttajina muiden järjestämiin tilaisuuksiin. Vuoden aikana järjestettiin kaksi vammaisille ja viittomakielisille taiteilijoille suunnattua työpajaa: Saavutettavuusraiderityöpaja 27.1. ja Runoretki luovuuteen 18.5. Lisäksi tarjottiin yksilövalmennusta viidelle vammaiselle ja viittomakieliselle taiteilijalle keväällä 2024 (kahdeksan kertaa kahden kuukauden aikana). Valmentajana toimi *Tilaa taiteilijuuteen* -hankkeen projektikoordinaattori Riikka Hänninen, joka on opiskellut syvän muutoksen valmennusta. Yksi vuonna 2023 aloittaneista vertaisryhmistä halusi jatkaa itsenäisesti keväällä 2024.

Kulttuuria kaikille -palvelun Sari Salovaara ja Salla Fagerström pitivät Teatterikorkeakoulun opettajille saavutettavuuskoulutuksen tammikuussa 2024. Tämän seurauksena Teatterikorkeakoulun ohjaus- ja dramaturgialinjalle tehtiin viittomakieliset videot, joilla esiteltiin koulutusohjelmia. Hankejohtaja Maija Karhunen osallistui puhujana Valokuvataiteen museon seminaariin "Artists and curators working together: how and with whom?" (15.2.2024).

Hankkeella on omat verkkosivut (www.tilaataiteilijuuteen.fi).

Tilaa taiteilijuuteen -hankkeen henkilöstöä. Salla Fagerström, Riikka Hänninen ja opaskoira Isla, sekä Sari Salovaara ja avustajakoira Elli.

Vammaishistoriakuukauden käynnistäminen Suomessa

Suomessa vietettiin ensimmäistä vammaishistoriakuukautta syyskuussa 2024. Vammaishistoriakuukauden käynnistäjinä oli Kulttuurikaikille -palvelu ja vammaishistoriakuukauden taustalla toimiva verkosto. Nykytaiteen museo Kiasmassa järjestettiin 11.9.2024 *Historian vallattomat – Näkökulmia vammaishistoriaan* -seminaari. Seminaariesiintyjät aktivisteista tutkijoihin johdattivat vammaishistorian merkitykseen, vammaisuuden kokemusten tallentamiseen ja historiallisiin taitekohtiin.

Vammaishistoriakuukauden seminaarissa Historian vallattomat Kiasmassa 11.9.2024 puhuivat muun muassa Rammat pantterit. Kuva: Sari Salovaara.

Kulttuurikaikille -palvelun verkkosivuston uudistus (8/2024–12/2025)

Syksyllä 2024 käynnistettiin pitkään suunniteltu verkkosivujen kokonaisvaltainen uudistamishanke. Tavoitteena on kehittää verkkosivuja monikieliseksi, helppokäyttöiseksi yhdenvertaisuutta edistäväksi tietopankiksi, joka on saavutettava ja houkutteleva tietolähde taide- ja kulttuuriammattilaisille yksityisellä, julkisella ja kolmannella sektorilla. Verkkosivujen suunnitteluvaiheessa olemme hyödyntäneet käyttäjäkyselyä, jolla selvitettiin sivuston käyttäjien tarpeita ja sivuston kehityskohteita. Lisäksi järjestetään hankkeen puitteissa työpajoja sidosryhmillemme, joiden kautta saadaan syvällisempiä huomioita taide- ja kulttuurikentän tarpeista.

Saavutettavuus on hankkeen keskiössä ja hankkeen ollessa pidemmällä tilataan ulkopuoliselta toimijalta saavutettavuusarviointi, jolla voidaan varmistua sivuston saavutettavuudesta mahdollisimman monenlaisille käyttäjäryhmille.

10 Sisäinen kehittämistyö

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman päivittäminen käynnistettiin keväällä 2022. Yleisavustuksen puuttumisen, henkilöstövaihdosten ja hankejohtoisen toiminnan takia suunnitelma saatiin valmiiksi vasta vuoden 2024 loppuvuodella. Uusi päivitetty suunnitelma astui voimaan 1.2.2025.

Syksyllä 2023 Kulttuurikaikille -palvelu aloitti yhteistyön uuden tilitoimiston, Taloustaivaan, kanssa ja palvelu otti käyttöön talous- ja henkilöstöhallintoa tukevan järjestelmän Netvisorin. Taloushallintoa kehitettiin eteenpäin keväällä ja erityisesti syksyllä 2024, jolloin myös Seppo Mallenius vakinaistettiin vastuualueenaan ICT-kysymysten lisäksi taloushallinto.

Hankevetoinen vuosi 2024 oli taloudellisesti ja henkisesti raskas. Vuoden aikana järjestettiin useita työhyvinvointiin, henkilökunnan jaksamiseen ja palvelun tulevaisuuteen liittyviä työpajoja. Henkilökunnalle järjestettiin myös koulutusta neuromoninaisuuden huomioimiseksi, moni työntekijä osallistui myös moninaisuuskliniikkoihin ja osan henkilökunnasta aloitti THL:n järjestämän antirasistisen vuoden pituisen *Kiihdyttämö* -koulutusohjelman, jonka toiminta käynnistyi loppuvuodesta.

Kulttuurikaikille -palvelun tulevaisuustyöpaja 12.4.2024. Vasemmalta oikealle Heini Pehkonen, Salla Fagerström, Sari Salovaara, Marjo Oja-Kaukola ja Hamze Mohamed.

Liite 1. Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisut

A Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisusarja

Karhunen, Maija; Fagerström, Salla & Hänninen, Riikka (toim.). 2024. *Onko maailma valmis? Kirjoituksia taiteesta ja vammaisuudesta*. Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisu 1/2024. Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry. 1. painos.

Luettavissa Tilaa taiteilijuuteen -hankkeen verkkosivuilla:

[Onko maailma valmis? Artikkelit HTML-muodossa](#)

[Onko maailma valmis? \(PDF\)](#)

[Onko maailma valmis? \(DOCX\)](#)

Julkaisut ovat luettavissa osoitteessa

www.kulttuuriakaikille.fi/palveluita_tarjolla_julkaisut_julkaisusarja

B Kulttuuria kaikille -palvelun muut julkaisut

Accessibility Checklist for Organizers of Entrance Examinations in Performing Arts. Making space for artistry Project / Culture for All Service and the Degree Programme in Theatre Arts at Tampere University, 2024

Accessibility checklist for arts funders. Making space for artistry Project / Culture for All Service 2024.

How to make your residency more accessible. Making space for artistry Project / Culture for All Service 2024.

Kenen kulttuuriperintö? – Tunteet, tilat & teot. Toim. Lähdesmäki, Tuuli; Kähkönen, Satu; Paqvalén, Rita & Turunen, Johanna. Vastapaino 2024.

Saavutettavuuden muistilista esittävän taiteen valintakokeiden järjestäjille. Tilaa taiteilijuuteen -hanke / Kulttuuria kaikille -palvelu sekä Tampereen yliopiston teatteritaiteen tutkinto-ohjelma, 2024

Saavutettavamman residenssin muistilista. Tilaa taiteilijuuteen -hanke / Kulttuuria kaikille -palvelu 2024.

Saavutettavuuden muistilista taiteen rahoittajille. Tilaa taiteilijuuteen -hanke / Kulttuurikaikille -palvelu 2024.

Tillgänglighetsminneslista för residensaktörer. Rum för skapande arbete / Servicen Kultur för alla 2024.

Tillgänglighetsminneslista för konstfinansiärer. Rum för skapande arbete / Servicen Kultur för alla 2024.

- Julkaisut ovat luettavissa osoitteessa www.kulttuuriakaikille.fi/tietoa_meista_julkaisut_muut_aineistot.

C Artikkelit muiden julkaisuissa

Linnapuomi, Aura & Kuitu, Pilvi. "Miksi saavutettavuuden edistäminen on usein vaikeaa, mutta aina välttämätöntä?" *Suomen lastenkulttuuriliiton blogi* 18.3.2024. [Miksi saavutettavuuden edistäminen on usein vaikeaa, mutta aina välttämätöntä? \(lastenkulttuuri.fi\)](http://lastenkulttuuri.fi)

Oja-Kaukola, Marjo & Paqvalén, Rita. "Kulturen tillhör oss alla – trots nedskärningar". *Österbottens tidning/ Syd-Österbotten/ Vasabladet*, 6.9.2024. [Kulturen tillhör oss alla – trots nedskärningar \(länken för dig till Kaikukortti.fi -sidan där insändaren kan läsas\)](#)

Oja-Kaukola, Marjo & Paqvalén, Rita. "Kulttuuri kuuluu kaikille - myös vähävaraisille". *Verde* (verkkolehti), 8.9.2024. [Kulttuuri kuuluu kaikille - myös vähävaraisille \(siirryt sivustolle verdelehti.fi\)](#)

Paqvalén, Rita; Berk-Söderblom, Ceyda & Salovaara, Sari. "Kulturens betydelse i dessa kristider". *Hufvudstadsbladet* 15.8.2024. [Kulturens betydelse i dessa kristider \(länken tar dig till hbl.fi\)](#)

Salonlahti, Outi; Linnapuomi, Aura & Karhunen, Maija 2024. "Viestinnän saavutettavuuden ABC". Art Pro Finland -materiaalipankki. [Viestinnän saavutettavuuden ABC \(siirryt sivustolle artpro.uniarts.fi\)](#)

Salonlahti, Outi; Linnapuomi, Aura & Karhunen, Maija 2024. "ABC för tillgänglig kommunikation – för konstnärer". Art Pro Finland materialbank. Översättning av

Art Pro. [ABC för tillgänglig kommunikation – för konstnärer \(länken tar dig till artpro.uniarts.fi\)](https://artpro.uniarts.fi)

Salonlahti, Outi; Linnapuomi, Aura & Karhunen, Maija 2024. "ABC of accessible communication". Art Pro Finland material bank. Translation by Art Pro. [ABC of accessible communication \(directs to artpro.uniarts.fi\)](https://artpro.uniarts.fi).

Salovaara, Sari 2024. "Vammaishistoriaa – näyttely jonka halusin nähdä" teoksessa *Kenen kulttuuriperintö? – Tunteet, tilat & teot*. Toim. Lähdesmäki, Tuuli; Kähkönen, Satu; Paqvalén, Rita & Turunen, Johanna. Vastapaino 2024.

Liite 2. Henkilökunnan pitämät koulutukset, esitelmät ja puheenvuorot

Salla Fagerström esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Yhdessä Sari Salovaaran kanssa: Taideyliopiston opettajaseminaari 9.1.2024 Kallio-Kuninkalassa, Järvenpäässä. Teemana kohtuulliset mukautukset ja pedagogiset käytännöt. Läsnä n. 50 Teatterikorkeakoulun opettajaa.
- Diversity Clinic: Intentional Inclusion 26.1.2024. Yhdessä Kemê Pellicierin kanssa.
- Sukellus saavutettavuuteen. TAKO-verkoston koulutus, Hämeenlinna. 13.3.2024. 14 osallistujaa.
- Sukellus saavutettavuuteen. Helsingin kaupunginmuseon kehittämispäivä. 20.3.2024 yhdessä Sari Salovaaran kanssa. 25 osallistujaa.
- Sukellus saavutettavuuteen. SKTI:n koulutuksia. Yhdessä Kemê Pellicierin kanssa. 25.4.2024. 30 osallistujaa.
- Communicating accessibly and working accountably. SKTI:n koulutuksia. Yhdessä Kemê Pellicierin kanssa. 10.6.2024. 21 osallistujaa.
- "Tarina historian kätköistä". Historian vallattomat - vammaishistoriaseminaari. 11.9.2024. 70 osallistujaa

Mira Haataja (työvapaalla 1.2.-31.12.2024) esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Pirkanmaan Kaikukortti-työpaja (Pirkanmaan hyvinvointialue Pirha, Nokia, Orivesi ja Valkeakoski) ke 17.1.2024. 8 osallistujaa
- Haminan Kaikukortti esittely ja työpaja to 18.1.2024. 9 osallistujaa

Maija Karhunen esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Saavutettavuustyöpaja: Taideyliopiston Kuvataideakatemia Praxis – taiteen esittämiskäytännöt -koulutusohjelmalle 7.2.2024. Yhdessä Riikka Hännisen, Maarit Hedmanin ja Aidan Moesbyn kanssa. 11 osallistujaa
- Seminaari: Artists and Curators Working Together. How and With Whom? Suomen valokuvataiteen museossa 15.2.2024. Dialogi Satu Herralan kanssa, moderaattorina Orlan Ohtonen. n. 40 osallistujaa
- Workshop: Curatorial Intensive. Aalto-yliopiston Visual Cultures, Curating and Contemporary Art (ViCCA) -koulutusohjelmalle 23.2.2024. Yhdessä Kari Toiviaisen ja Aidan Moesbyn kanssa. 12 osallistujaa.

Niina Kettunen esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Työpaja neuromoninaisuudesta ja aistiherkkyydestä, Teater Taimine, 28.3.2024.

Aura Linnapuomi esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Kaikukortti-esittely Marjo Oja-Kaukolan kanssa 1.2. Etelä-Karjalan Kulttuurikonklaavi. Teams.
- Kaikukortti-esittely 5.3. Homeward-projektin vapaa-aikaa ja harrastuksia käsittelevä työpaja. Tampereen yliopisto. Tampere.
- Diversity & Accessibility Training with Nordic Culture House in Iceland yhdessä Arlene Tuckerin kanssa 7.3. Pohjolan talo. Teams.
- Saavutettavuusnäkökulmia kuntien kulttuuritoimintaan 26.4. Ilon ja valon Satakunta -hankkeen aamukahvit. Teams.
- Moninaisuuden verkkoklinikka: Saavutettavuus. Svenja Fassbenderin kanssa 31.5. Moninaisuus kunnissa -hankkeen verkkoklinikka-sarja. Teams.
- Saavutettava Suomen harrastamisen malli yhdessä Tetti Tuhkion ja Pilvi Kuidun kanssa 23.5. Saavutettava Suomen harrastamisen malli -hankkeen loppuseminaari. Monitoimitalo 13, Tampere.
- Saavutettavuus taide- ja kulttuurikasvatuksessa 4.9. Taidekasvatusaamu. Sydkustens landskapsförbund r.f. Teams.
- Mitä olemme? 4.10. Vaikuttamisen suunta -työpaja. Kulttuurihyvinvointipooli. Helsinki.
- Saavutettavuus ja neuromonimuotoisuus kuvataidekoulussa yhdessä Mari Peltomäen kanssa 25.10. Helsingin taiteilijaseuran kuvataidekoulu, Helsinki.
- Kaikukortti-esittely 25.11. Suomen köyhyyden vastaisen verkoston EAPN Finin Terveys ja köyhyystyöryhmä. Teams.

- Kuntaystävällinen Kaikukortti -hanke yhdessä Seppo Malleniuksen kanssa 27.11. Kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen rakennetuen verkostoitumistilaisuus. Opetus- ja kulttuuriministeriö, Helsinki.

Seppo Mallenius esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Puheenvuoro "Kaikukortilla opiskelijoita kansalaistaitokursseille?" Kansalaistaidot kunniaan -teemapäivä III. Kansalaisopistojen liitto. 24.5. Teams.
- German-Finnish Talk on 8th October 2024: Kaikukortti – A Tool for the Social and Economic Accessibility of Cultural Well-Being (Deutsch-Finnischer Verein für inklusive Kulturarbeit e.V.)
- Kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen rakennetuen verkostoitumistilaisuus yhdessä Aura Linnapuomin kanssa. Opetus ja kulttuuriministeriö 27.11.2024.
- 8 kpl Kaikukanta 2.0, OmaKaiku ja Mobiili-Kaikukortti koulutusta Kaikukortti-verkostolle. 27.11.–17.12.2024.

Marjo Oja-Kaukola esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Kaikukortti-vastuuhenkilökoulutus Isokyrö 10.1.2024, 5 osallistujaa
- Kaikukortti-esittely (Aura Linnapuomin kanssa) Etelä-Karjalan Kulttuurikonklaavissa 1.2.2024, 30 osallistujaa.
- Kaikukortin info- ja keskustelutilaisuus Isokyrö 13.2.2024, 10 osallistujaa
- Kaikukortti-vastuuhenkilökoulutus Pohjanmaan uusia kuntia 11.3.2024, 9 osallistujaa
- Kaikukortti-vastuuhenkilökoulutus Etelä-Karjala 8.8.2024, 4 osallistujaa

Rita Paqvalén (työvapaalla 1.1.-30.8.2024) esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Luento (yhdessä Amalie Ørum Hansenin kanssa): "Implications of diversity work for cultural leaders", Workshop 1: Equality, diversity and inclusion, järj. Yggdrasil ja Nordic Ambitions, 29.1.2024. (webinaari)
- Paneelikeskustelu: " Scensamtal: Kultur för resilienta gemenskaper". Kulturarbetardagarna, Åbo Svenska Teater, 9.10.2024.
- Puheenvuoro: " Kultur för alla – ett stöd i arbete för jämlikhet, inklusion och tillgänglighet inom konst- och kultursektorn". Kulturarbetardagarna, Åbo Svenska Teater, 10.10.2024. (live)
- Fasilitointi (työpaja): Dialogikorttityöpaja. Kulturarbetardagarna, Åbo Svenska Teater, 10.10.2024.
- Päättöpuheenvuoro konferenssissa Activating the Queer Archive. Göteborg 19.10.2024.

- Päättöpuheenvuoro seminaarissa Moninaisuus kunnissa -hankkeen päätösseminaari. Taike, 22.10.2024
- Luento: ” Kenen taiteellinen vapaus?”. Kuvata -hankkeen webinaari ”Taiteen poliittisuus / Politics in Art”, 3.12.2024. (webinaari)
- Juhlapuhe Regnbågsallians rf:n 20-vuotisjuhlassa, Luckan 9.12.2024.

Mari Peltomäki esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Asiantuntijapuheenvuoro Kaikuraadin asettamistilaisuudessa, järj. Tampereen kaupunki 24.4.2024, Tampere.
- Asiantuntijapuheenvuoro (yhdessä Autismiliiton ja Amos Rexin kanssa): ”Neuromonimuotoinen saavutettavuus museoissa-koulutus”, järj. Museoliitto r.y, 24.10.2024 (webinaari)
- Asiantuntijapuheenvuoro Kaikuraadin kokemusasiantuntijoiden 2. kokoontuminen, järj. Tampereen kaupunki 24.10.2024 (etäpuheenvuoro)
- Asiantuntijapuheenvuoro (yhdessä Aura Linnapuomin kanssa) Saavutettavuus ja neuromoninaisuus kuvataidekoulussa- koulutus 25.10.2024. Helsingin taiteilijaseuran kuvataidekoulu, Helsinki.

Outi Salonlahti oli vanhempainvapaalla 30.10. asti eikä esiintynyt vuonna 2024 tilaisuuksissa.

Sari Salovaara esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Koulutus: Taideyliopiston opettajaseminaari. Teemana kohtuulliset mukautukset ja pedagogiset käytännöt.9.1.2024 Kallio-Kuninkalassa, Järvenpäässä. Yhdessä Salla Fagerströmin kanssa. Läsnä n. 50 Teatterikorkeakoulun opettajaa.
- Luennot ja työpaja: ”Sukellus saavutettavuuteen - miten onnistumme parhaiten”. 20.3.2024, Helsingin kaupunginmuseon kehittämispäivä, Helsinki. Yhdessä Salla Fagerströmin kanssa.
- Luento ja keskustelu: ”Inklusiivinen kuratointi / Tilaa taiteilijuuteen - hankkeen kokemuksia”. Inklusiivisuus näyttelyn kuratoinnissa - verkkoseminaari 17.4.2024. Uudenmaan taidemuseoiden etäaamukahvitilaisuus / HAM.
- Luennot ja työpaja: ”Sukellus saavutettavuuteen - miten onnistumme parhaiten”. 25.4.2014, Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien koulutuksia. Yhdessä Salla Fagerströmin kanssa.
- Esitelmä: ” Historiaa eilen, nyt, huomenna”. Historian vallattomat - näkökulmia vammaishistoriaan -seminaari 11.9.2024, Kiasma, Helsinki.

Arlene Tucker esiintyi seuraavissa tilaisuuksissa:

- Webinaari (yhdessä Maija Lummepuron kanssa) "Taiken kuntailtapäivä: Miten kulttuurinen moninaisuus toteutuu kunnissa?" 30.1.2024.
- Työpaja ja esitys (Ilaria Tuccin kanssa) "Accountability Partner Programme". Stop Hatred Now. 24.5.2024.
- Luento. "Moninaisuuden huomioimisesta organisaatioissa luento". Tähtiammatilaiset 2024 – Tampere. 12.10.2024.
- Esitys. "Building Bridges through Arts & Culture with Arlene Tucker". Democracy & Belonging in Cities, 14.11.2024.
- Koulutus (Martina Martin kanssa). "Moninaiset asiakkaat kirjastossa". Iisalmi, Kuopio, Mikkeli kirjastoille. 3.4.2024.
- Työpaja (Anastasia Artemeva, Paula Folqués Diago, Laura Gazzotti, Olesia Kova, Kemê Pellicier, Tatiana Solovieva ja Anna Sidorovan kanssa). "Dialogikorttityöpaja Kulttuuri- ja taidepolitiikan osastolle" 29.10.2024.
- Diversity & Accessibility Training with Nordic Culture House in Iceland yhdessä Arlene Tuckerin kanssa Pohjolan talo. 7.3.2024. Teams.
- Koulutus. "Diversity and Accessibility Policy Plan training". Pohjolan talo, Reykjavík. 25 & 26.11.2024
- Esitelmä & moderointi: Moninaisuus kunnissa -juhlaseminaari. 22.11.2024